
FOLKETINGET

Uddannelsesudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 29. juni 2010

Resumé af studietur til Kina og Singapore

Vedlagt resumé af studietur til Kina og Singapore i uge 10. Et udkast til resumé har været sendt i høring hos de medlemmer af udvalget, som deltog i studieturen.

Resuméet vil efter gældende retningslinjer blive sendt til præsidiumet til orientering og lagt ud på Folketingets hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen,
Udvalgssekretær

Resumé af Uddannelsesudvalgets studietur til Kina og Singapore i uge 10, 2010

1 Formål og deltagere

Uddannelsesudvalget foretog i uge 10, 2010, et studiebesøg til Kina og Singapore. Formålet med besøget til Kina var at studere samarbejdet mellem Kina og Danmark med hensyn til især professionsuddannelser. Formålet med besøget til Singapore var at studere Singapores uddannelsessystem, herunder især samspillet mellem ungdoms- og erhvervsuddannelser og erhvervslivet samt læreruddannelse og grundskole.

Dette resumé indeholder alene nogle hovedpunkter af studiebesøget. Der henvises for mere detaljerede oplysninger til det materiale, som fremgår af bilagsoversigten. Program for studieturen fremgår af UDU, alm. del – bilag 158.

Deltagere i studieturen var: Næstformand og delegationsleder i Kina Annette Winther Christiansen (V), Per Bisgaard (V), Peter Juel Jensen (V), Sophie Løhde (V), Malou Aamund (V), delegationsleder i Singapore Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Rasmus Jarlov (KF), Marianne Jelved (RV), Villum Christensen (LA), udvalgssekretær Jørgen Nielsen og udvalgsass. Signe Draabe Bruunsgaard. Fra Undervisningsministeriet deltog kontorchef Troels Breindal (Kina), fuldmægtig Jens Thuesen (Kina) og chefkonsulent Jørn Skovsgaard (Singapore).

2 Studieturen til Kina

2.1 Chengdu, Sichuanprovinsen

Udvalgte besøgte under studieturen til Kina storbyen Chengdu i Sichuanprovinsen i Sydvestkina. Sichuan er en af Kinas største provinser og har et befolkningstal på ca. 87 mio. Sichuan udgør et af Kinas centrale industrielle centre. Sichuan blev i 2008 ramt af et voldsomt jordskælv, som dræbte mindst 68.000 personer. Kina har de seneste år som led i en strategi om at skabe et harmoniseret Kina lagt stor vægt på at udvikle den vestlige del af Kina, herunder Sichuan. Denne såkaldte go-west-politik skal bl.a. gøre det muligt at lave økonomiske reformer for alle dele af Kina og åbne de indre regioner i Kina op også i forhold til udlandet. Som led i politikken skal udvikles erhverv og offentlige virksomheder og institutioner m.m., som kan være med til at stimulere udviklingen i disse regioner, og man skal tiltrække udenlandske investeringer og virksomheder og øge eksporten. Et væsentligt punkt i denne

strategi er, at der i disse regioner også sker en udvikling inden for videnskab, teknologi og uddannelse.

2.2 VIA i Sichuan

Udvalget modtog forud for studieturen et notat om Professionshøjskolen VIA University College engagement i Kina (se bilagsoversigt). Det fremgår bl.a. af dette notat, at en af årsagerne til VIAs Kina-engagement er muligheden for at opdyrke uddannelse som en eksportvare. De økonomiske relationer mellem Danmark og Kina er voksende, og Kina er Danmark største samhandelspartner uden for Europa. I Australien udgør uddannelse den fjerdestørste eksportaktivitet, og Danmark har med sit høje niveau i de videregående uddannelser mulighed for et eksporteventyr. VIAs samarbejde med Kina er imidlertid også et led i den almindelige internationalisering af den danske uddannelsesverden i en globaliseret verden. VIAs engagement bidrager endvidere til mellemfolkelig forståelse og samarbejde.

Det fremgår endvidere af det nævnte notat, at VIA i Sichuan-provinsen forsøger at samle sig et sted i Kina, hvor der et stort potentiale og stor vækst, og hvor der endnu ikke er overrendt af internationale aktive universiteter m.m. fra hele verden.

VIA underskrev i 2009 er overordnet samarbejdsaftale med Sichuan University, som åbner op for et samarbejde, som omfatter udveksling af studenter begge vej, udbud af hele eller dele af danske uddannelser i Chengdu i form af paralleluddannelser og fælles forløb, udveksling af undervisere og samarbejde om professionsforskning m.m.

Udvalget mødes under besøget i Chengdu med repræsentanter fra professionshøjskolen VIA, University College, som gav udvalget nogle oplæg om det konkrete samarbejde mellem VIA og Sichuan University på forskellige fagområder.

Jan Wolff, VIA, Teknisk Merkantile Højskole (TMH) oplyste, at målet med samarbejdet er at etablere et internationalt uddannelsessamarbejde inden for bæredygtigt byggeri og energi, som bygger på et dobbeltdiplomforløb. Samarbejdet skal være med til at give arbejdskraft til danske virksomheder i Kina og Danmark og give studie- og praktikophold for danske studerende. Samarbejdet styrker TMH's internationale studiemiljø både for studerende og medarbejdere. THM har i november 2009 indgået en overordnet samarbejdsaftale med Sichuan University samt to mere specifikke samarbejdsaftaler om hhv. forberedelsessemester og dobbeltdiplom. I september 2010 er der helt konkret opstart af en bygningskonstruktøruddannelse.

Inger-Margrethe Jensen, VIA, Sundhedsfaglige Højskole (SFH) oplyste, at SFH til dels er gået i TMH's fodspor, hvilket har været en fordel. I 2010 er konkret ved at blive planlagt, at kinesiske studerende kan deltage i en international sommerskole på VIA, man er ved at afdække muligheder for aftaler om gæsteundervisere fra Kina til Danmark og omvendt, og man vil indgå aftale om projektarbejder eksempelvis om ernæring af børn og gravide. SFH ønsker at etablere en global bacheloruddannelse i ernæring som dobbeltaftale eller parallellforløb. Man vil også gerne udvikle udbud af en bacheloruddannelse i ernæring på kinesisk på Sichuan University med udstedelse af dansk eksamensbevis, men dette afhænger af dansk lovgivning. Samarbejdet med Sichuan University kan måske være med til på sigt at tiltrække kinesiske sygeplejersker til Danmark. Det er attraktivt for kinesere at få et dansk eksamensbevis. Samarbejdet skal også ses i lyset af, at SFH har en forpligtelse til at medvirke til, at det danske sundhedsvæsen får et globalt perspektiv.

Peter Møller Petersen, Pædagogisk Socialfaglig Højskole (PSH), henviste til, at Kina i dag har et begrænset udbud af velfærdsuddannelser, og at disse uddannelser har lav status og lav løn. De fremtidige politiske prioriteringer bliver afgørende for udviklingen i Kina, hvor der kan blive behov for inspiration og knowhow fra f.eks. Danmark. Dansk pædagogik er anerkendt i Kina. For stor fokus på merkantile og tekniske uddannelser kan blive en sovepude, og det gælder om at være i forreste række, når velfærds-Kina eksploderer. PSH forventer gennem bl.a. træningsforløb, kurser, sommerskoler og studierejser til Danmark for kinesiske partnere at demonstrere, at dansk pædagogik indeholder innovative elementer, som er nødvendige for udviklingen af kompetencer, uddannelser og velfærdssystemer i Kina samt at skabe grundlag for opgradering af uddannelser og etablering af nye uddannelser med inspiration fra Danmark.

Som opfølgning på mødet med VIA har VIA efterfølgende tilsendt udvalget et notat om barrierer for internationalisering, som påpeger en række problemer og indeholder konkrete forslag til aktioner fra politisk hold (se bilagsoversigt). Det drejer sig om problemstillinger i forhold til akkreditering af danske uddannelser og institutioner i udlandet, mulighed for globaliseringsmidler, adgang til at udbyde professionsmasteruddannelser og gennemføre professionsforskning i udlandet og fleksibilitet i nationale studieordninger på sundhedsuddannelserne. Notatet indeholder endvidere forslag vedrørende særlige barrierer i pædagog- og læreruddannelserne, udlandsstipendier til danske studerende, legater til studerende uden for EU og muligheder for at skaffe boliger til internationale studerende i Danmark. Undervisningsministeren har efterfølgende i et svar til udvalget kommenteret VIA's forskellige forslag (se bilagsoversigt).

2.3 Strategic International Development (SID), Nordic Knowledge Park

Udvalget mødes under besøget i Chengdu med professor Per Jester, Strategic International Development (SID), som i samarbejde med en lokal entreprenør planlægger et storstilet byggeprojekt, Nordic Knowledge Park.

Per Jester oplyste bl.a., at Nordic Knowledge Park, som bliver på størrelse med det indre København, kan tiltrække uddannelsesinstitutioner og ejendomsprojekter, der skal bygges efter nordiske design og med nordiske materialer. CBS, som har indgået en samarbejdsaftale med Sichuan University, skal i givet fald ligge i parken, men det kan også blive relevant for andre danske uddannelsesprojekter. Projektet, vil gøre Chengdu - som p.t. ikke har universiteter med samme internationalt snit som f.eks. Shanghai - meget attraktiv. Det vil være en fordel at være blandt de første uddannelsesinstitutioner, som etablerer sig i Vestkina, da udviklingen går ufattelig stærk i Kina. CBS involvering i projektet skal være med til at tiltrække kinesiske studerende til CBS. Man skal imidlertid også være opmærksom på, at Danmark kan lære meget af kineserne. Det er endvidere vigtigt at gøre sig klart, at danske uddannelsesinstitutioners investering i internationale uddannelser er et strategisk valg, som er vigtig i en konkurrencesituation. Kineserne er blevet mere internationalt orienteret og har internationalt set en ledende position inden for forskning og udvikling.

2.4 Møde med Sichuans provinsregering m.fl.

Udvalget mødes i Chengdu med repræsentanter fra Sichuans provinsregering og Sichuans Folkekongres (Huang Kejian, Sichuan Folkekongres udvalg for uddannelse, videnskab, teknik, kultur og sundhed, vicegeneraldirektør Tan Xin, Sichuans Foreign Affairs Office og vicegeneraldirektør Tang Xiaowo, Sichuans undervisningsministerium). Det blev under mødet bl.a. oplyst, at Sichuan trods jordskælvet i provinsen i 2008 og den internationale krise, som har kunnet mærkes og medført stigende arbejdsløshed, har en god økonomisk udvikling med stigende eksport og import. Regeringen lægger meget stor vægt på og investerer i uddannelser - især erhvervsuddannelser - bl.a. som et grundlag for økonomiske vækst.

Provinsregeringen gennemfører aktuelt lovgivning, som skal være med til at beskytte og fremme private investeringer i uddannelser. Regeringen anerkender nødvendigheden og vigtigheden af internationalt samarbejde på uddannelsesområdet. Danske uddannelsesinstitutioner er velkomne i Sichuan, hvis de kan bidrage positivt til at udvikle og udbyde uddannelser. Danske undervisere og studerende kan med fordel tilegne sig et grundlæggende kinesisk, da engelskkundskaberne mange steder i Kina er lavt hos lærere og studerende. Uddannelsessamarbejdet kan i første række i sær være interessant i forhold til den industrielle sektor som f.eks. fødevarerindustrien, men kan også være

relevant på miljøområdet bl.a. vedrørende affaldshåndtering og genbrug samt på sundhedsområdet.

2.5 Besøg hos Sichuan University

Udvalget besøgte under studiebesøget Sichuan Universitet. Repræsentanter fra Universitet oplyste på et møde med udvalget bl.a., at Sichuan Universitet er dannet ved en sammensmeltning af 3 universiteter, og at universitetet, der har ca. 12.000 ansatte, i dag er det største og mest vidtfavnende universitet i Vestkina og et af de bedste universiteter i Kina. Det er meget prestigefyldt at få en uddannelse i Kina, og mange - også fattige - familier vil ofre meget for at få deres barn ind på et anerkendt universitet. Regeringen har bl.a. som følge af go-west-politikken stor opmærksomhed på bl.a. Sichuan Universitet, som kan være med til at mindste forskelle på udviklingen i Øst- og Vestkina. Universitet samarbejder med en række anerkendte udenlandske uddannelsesinstitutioner bl.a. VIA og CBS i Danmark. Universitetet finder især samarbejdet med CBS om etablering af businessuddannelser interessant, da personer med forretningsmæssig indsigt er meget efterspurgt i Kina. Men også samarbejdet på andre uddannelsesområder kan være meget relevant og interessant.

2.6 Samarbejdet på sygeplejerskeområdet

2.6.1 Metropols samarbejdsaftaler

Udvalget modtog forud for studieturen et notat fra Professionshøjskolen Metropol om Metropols uddannelsessamarbejde med Kina inden for sygeplejerskeuddannelsesområdet (se bilagsoversigt).

Det fremgår af dette notat, at Professionshøjskolen Metropol i Kina bl.a. har etableret samarbejdsaftaler med bl.a. Peking University, School of Nursing, og Peking Union Medical College, School of Nursing. De foreløbige erfaringer fra studenter- og lærerudveksling er, at danske sygeplejerskestuderende og undervisere oplever nye principper og metoder inden for pleje og behandling. Det udfordrer dem og tilføjer nye perspektiver på sygepleje. De kinesiske studerende og undervisere har mødt en dansk pædagogisk tilgang, som bl.a. kan lære dem at tænke selvstændigt og kreativt, at samarbejde og dele viden. Der har imidlertid i forløbet vist sig nogle barrierer i forhold for de kinesiske studerende. Det gælder i forhold til økonomi, det danske sprog og mulighed for videreuddannelse. Det næste skridt i samarbejdet er, at tilbyde 15 kinesiske et årigt karriereuddannelsesforløb og på baggrund heraf - og hvis de nævnte barrierer mindskes - at etablere et fællesforløb i samarbejde med en af de kinesiske samarbejdspartnere.

2.6.2 Peking Union Medical College (PUMC)

Udvalget besøgte Peking Union Medical College (PUMC) for at få et indblik i PUMC's sundhedsfaglige uddannelser, især sygeplejerskeuddannelsen, og i PUMC's erfaringer med og planer for internationalt samarbejde, herunder perspektiverne for det dansk-kinesiske samarbejde. PUMC betragtes som et af de prestigefyldte universiteter for medicin i Kina. En lang række forskningsinstitutioner hospitaler og skoler er tilknyttet PUMC, herunder PUMC Nursing School, som underviser ca. 700 sygeplejestuderende.

Udvalget afholdt et møde med bl.a. præsident Liu Deping og direktør Wang Anyou. Udvalget fik under mødet en orientering om skolen og sygeplejerskeuddannelsen. Der blev herunder oplyst, at PUMC var meget positiv over for en samarbejde med danske uddannelsesinstitutioner og henviste til, at en delegation fra Metropol havde besøgt skolen sidste år. Det første skridt i samarbejdet er at lære hinanden bedre at kende. Det kan bl.a. ske ved at udveksle besøg på forskellige niveauer, herunder af lærere og studerende, Et konkret skridt i den retning er den aftale, som skolen har indgået med Metropol om et forløb for en mindre gruppe kinesiske studerende i Danmark. På den måde kan man få et mere detaljeret kendskab til hinandens uddannelsesinstitutioner, uddannelser og studerende og dermed få et grundlag for på kvalificeret vis at få identificeret de områder, som man kan samarbejde på. Herefter kan den egentlige udvikling af uddannelser og studerende finde sted. Danmark er også kendt i Kina for en god ældrepleje, og dette kan måske også blive et relevant samarbejdsområde ikke mindst i lystet, af der bliver flere og flere ældre i Kina.

2.6.3 Peking University, Scholl of Nursing

Udvalget besøgte endvidere Peking University, Center for Medical Science, Scholl og Nursing. Peking Universitet er et nationalt nøgleuniversitet og sigter på at placere sig i toppen over verdens bedste universiteter. Universitet indgår sammen med Københavns Universitet og 8 andre udenlandske univerister i et internationalt samarbejde om temaer som sundhed, energi og global sikkerhed. School of Nursing blev etableret i 1984 og var blandt de første med mere avancerede sygeplejerskeuddannelser i Kina. Skolen forsker på en række fagområder og har mere end 1600 studerende. Udvalget fik underbesøget bl.a. en rundvisning på sygeplejerskeskolen.

Vicepræsident, professor Wiegang Fang bød udvalget velkommen og gav udtryk for at være meget positiv over for et samarbejde med Metropol og imponeret af den danske sygeplejerskeuddannelse. Han så mulige perspektiver i samarbejder også med andre danske uddannelsesinstitutioner og på andre fagområdet. Men man må i det videre forløb nærmere få afklaret, hvilke for-

mer for samarbejde der er relevant. Det kan f.eks. være i form af udveksling af studerende og lærere, stipendier, forskning, møder og symposier.

Professor Liping Duan, School of Nursing, henviste til, at danske lærere allerede i 2008 som led i samarbejdsaftalen med Metropol har besøgt universitetets sygeplejerskole og hospitaler i Beijing. Kinesiske lærere har ligeledes i 2008 besøgt Metropol. Det er som led i aftalen planen, at der i årene 2009-13 skal ske yderligere udveksling af studerende og lærere. 2 danske sygeplejerskestuderende besøgte således skolen og hospitaler i Beijing i september 2009 og fik herunder et indtryk af den kinesiske sygeplejerskeuddannelse i praksis. Danske lærere var ligeledes i Beijing i november 2009, hvor de gav nogle lektioner og deltog i møder og diskussioner om sygeplejerskeuddannelser m.m. Disse besøg har givet en god start og forberedelse til det videre samarbejde. Det foreløbige indtryk er, at der var en del forskelle på uddannelserne i Danmark og i Kina bl.a. er der mere teori, mindre klasser og større diskussion i den danske uddannelse, og uddannelsen er gratis i Danmark i modsætning til Kina.

2.7 Opfølgning

2.7.1 Niels Brock i Kina

Udvalgets studiebesøg til Kina omfattende af tidsmæssige grunde ikke besøg til en af Niels Brocks samarbejdspartnere i Kina. Udvalget afholdt imidlertid efter studieturen (den 13/4-10) et møde med direktør Anya Eskildsen, Niels Brock, om Niels Brocks erfaringer med eksport af uddannelseskoncepter til Kina. Anya Eskildsen tilsendte som opfølgning på dette møde udvalget et notat om barrierer og forslag til politiske tiltag i forbindelse med udbud af danske uddannelser i udlandet. Undervisningsministeren har i et svar til udvalget kommenteret dette notat. (Se nærmere herom i bilagsoversigt.)

2.7.2 anbefalinger til en dansk Kina-indsats på uddannelsesområdet

Udvalget mødes under studieturen med Eric Messerschmidt, Kulturinstituttet i Beijing, som efterfølgende efter ønske fra udvalget har tilsendt udvalget et notat: "Hvordan kvalificere Danmarks samarbejde med Kina på uddannelsesområdet – Anbefalinger til en dansk Kina-indsats på uddannelsesområdet". Undervisningsministeren har i et svar til udvalget kommenteret dette notat. (Se nærmere herom i bilagsoversigt.)

2.8 Besøg i Folkekongressen

Den nationale Folkekongres (NPC) træder sammen årligt i to uger i foråret. Udvalget besøgte NPC under 2010-samlingen og havde herunder bl.a. lejligh-

hed til at overvære et møde i NPC. På NPC's samling annonceres de vigtigste politiske beslutninger og intentioner for landets udvikling, og plenarforsamlingens vedtager lovforslag og femårsplaner og udpege politiske poster i statsapparatet.

Premierminister Wen Jiabao afholdt få dage før udvalgets besøg i Beijing (den 5 marts) en tale til Nationalkongressen om regeringens arbejde. Wen Jiabao fremhævede i sin tale som en af regeringens hovedopgaver for 2010 en høj prioritet af uddannelser som en nødvendighed for at udvikle et stærkt Kina. Det skal bl.a. ske ved at fremskynde uddannelsesreformer, at fremme en afbalanceret udvikling af skolepligten, at styrke erhvervsuddannelserne, at reformere ledelsen af og adgangen til videregående uddannelser og at forbedre lærerstandarderne på forskellig vis.

NPC udpeger ni specialkomiteer, herunder komiteen for uddannelse, videnskab, kultur og sundhed. Komiteen skal bl.a. undersøge og forberede lovforslag til behandling af NPC samt vurdere love og regulativer fra de lokale provinser og autonome regioner og udarbejde rapporter herom. Komiteen for uddannelse, videnskab, kultur og sundhed består af en formand - Bai Keming - 10 næstformænd, samt 25 menige medlemmer.

Udvalget afholdt under besøget i Folkekongressen et møde med Bai Keming. Bai Keming gav en orientering om udvalgets arbejde og nævnte som konkrete eksempler på opgaver, som udvalget aktuelt har beskæftiget sig med, fordeling af midler til de vestlige provinser og tilskyndelse til veluddannede i Østkina til at arbejde og undervise i den vestlige del af Kina. Provinserne er endvidere blevet opfordret til at styrke samarbejdet på bl.a. uddannelsesområdet, og der er bl.a. udarbejdet programmer med henblik på, at lærere fra det centrale og den vestlige del af Kina kan videreuddanne sig i Østkina. Udvalget forsøger at bidrage til at løse udfordringerne med at skaffe alle lige muligheder for uddannelser, da veluddannede indbyggere er en forudsætning for udviklingen af Kina. I den sammenhæng kan erfaringer fra det danske meget avancerede uddannelsessystem være nyttige.

3 Studiebesøget til Singapore

Udvalget modtog forud for studieturen et baggrundsnotat fra Undervisningsministeriet (se bilagsoversigt). Det fremgår bl.a. heraf, at Singapore ikke har naturlige ressourcer og er afhængig af arbejdskraftens konkurrencedygtighed formidlet gennem viden og kompetencer. Singapore anvender 3,7 pct. af BNP til uddannelse, hvilket er under det halve af Danmarks investering. Kvalitet i Singapores uddannelser skyldes bl.a., at der er en stærk pligtrelation mellem borger og stat. Den enkelte borger er forpligtet til at yde sit bedste for nationen herunder at dygtiggøre sig. Offentligt ansatte er forpligtet til at arbejde

samvittighedsfuldt på regeringens værdgrundlag, som man gør meget ud af kommunikere.

3.1 Uddannelse som vækstfremmer i Asien

Jørgen Ørstrøm Møller, Visiting Senior Research Fellow, Institute of Southeast Asian Studies, Adjunct Professor Singapore Management University & CBS, gav som optakt til besøget i Singapore udvalget et oplæg om uddannelse som vækstfremmer i Asien. Jørgen Ørstrøm Møller indledte med at pege på, at det er en afgørende forudsætning for fremtidssikring af videnssamfundet, at der bliver indgået en slags gensidig social kontrakt mellem borgere, virksomheder, universitetsverdenen og det offentlige, som indebærer en fælles forståelse af mål og rammer for forandringsprocessen, Danmarks styrkepositioner og fordeling af gevinster og byrder. Uddannelser giver vækst, men uddannelser skal matche behov ellers får det store samfundsmæssige, økonomiske teknologiske og sociale omkostninger. Uddannelsessystemet skal uddanne til jobs i fremtiden, som vi ikke kender i dag. Globaliseringen medfører mindre jobsikkerhed og skaber dermed usikker og frygt, og uddannelsessystemet skal derfor bl.a. skabe forudsætning for jobskifte. Uddannelsessystemet i f.eks. USA hviler på brugerbetaling, og det hæmmer den sociale mobilitet og udnyttelsen af den (nationale) talentmasse. En tilsvarende tendens er under udvikling i Kina.

Jørgen Ørstrøm Møller henviste endvidere til, at udviklingen i teknologien og anvendelsen heraf bl.a. indebærer, at mange bliver gode til at indhente informationer, men ikke nødvendigvis til at analysere og forstå informationerne, ligesom systematisk indlæring kan være på vej ud. Det kan gøre forskning og objektivitet til tabere, mens vinderne bliver dem, som har evne til at gøre noget uden nødvendigvis at forstå det til bunds. En af uddannelsessystemets store opgaver bliver at gå fra dygtiggørelse på et område til at kombinere en række funktioner og kompetencer og dermed undervisning mellem forskellige sektorer og discipliner. På dette område står Danmark ikke dårligt i forhold til Asien, hvor man især er stærk inden for sektoruddannelse. Uddannelsessystemet skal også være med til at skabe et stærk engagement i internationale netværk for lærere og studenter, så man kan samarbejde med andre talenter og operere på andre markeder. Her står Danmark dårligt i forhold til Asien på trods af visse initiativer i bl.a. Kina. Man bør også være opmærksom på, at elever og studerende tænker anderledes end lærerne, og at vinderne bliver dem, der forstår, at det er lærerne og undervisningsmetoderne, som skal tilpasse sig, og ikke eleverne. Her står Danmark ganske godt, hvis vi erkender problematikken.

Jørgen Ørstrøm Møller konkluderede, at uddannelse bliver verdens største erhverv og afgørende ikke alene for fremtidig vækst, men også for, at vores

samfund bliver harmoniske. Det er nødvendig med en samlet overordnet strategisk tænkning under indtryk af globalisering, teknologi og erkendelse af fremtidige behov samt krav i forhold byrdefordeling. På dette felt er Danmark ikke så dygtige som i Asien. Danmark er god til at lade tingene gro nede fra, hvilke vi kan udnytte, men det er nødvendig med en ramme.

3.2 Singapores uddannelsessystem m.m.

Vicedirektør Michael de Silva, Tang Lyn Lyn og Kevin Pang, Undervisningsministeriet, gav udvalget en introduktion til uddannelsessystemet i Singapore og et overblik over videregående uddannelser i Singapore. Det fremgik bl.a. af disse præsentationer, at undervisningspligten i Singapore starter ved 6-årsalderen. Klassekvotienten er på ca. 40, dog lavere i 1. og 2. primary. Det er en målsætning at sænke klassekvotienterne i den nærmeste fremtid. Eleverne bliver differentieret, når de går fra primary til secondary efter 6. klasse. Differentieringen sker i forhold til evner og hidtidige præstationer. Eleverne skal igennem en afgangseksamen, som er bestemmende for det niveau, som eleverne starter secondary på. Det er en meget afgørende eksamen, som danner grundlag for, at de enkelte elever får et uddannelsesforløb, som svarer til deres evner. Efter secondary kan eleverne f.eks. fortsætte på Temasek Polytechnic, som er meget attraktiv, Institute of Technical Education eller Junior College med henblik på senere universitetsuddannelse. Disse skolerne optager i første række eleverne på baggrund af deres resultater og først i anden række efter elevernes ønsker, og de dårligste elever har derfor måske reelt ikke nogen valgmuligheder.

Det fremgik endvidere af præsentationerne, at man i Singapore for nyligt taget initiativer, som skal udstyre eleverne med færdigheder set i lyset det 21. århundrede udfordringer samtidig med, at man fastholder et stærkt fundament for indlæring. Det skal gerne resultere i mere selvsikre, selvstændige og involverende elever, som kan bidrage aktivt til samfundet. Denne målsætning er dog ikke omsat i specifikke planer, men lærerne bør med deres uddannelsesgrundlag kan bidrage til, at eleverne kommer til at udvikle sig i denne retning.

Det blev om læreruddannelse m.m. bl.a. oplyst, at lærernes lønniveau i Singapore er attraktivt, og at lærerne har gode arbejdsvilkår, så lærerhvervet kan konkurrere med andre jobs. Lærere har som udgangspunkt 3 karriereveje: Faglærer, specialundervisning og ledelse/administration. Lærere har som led i f.eks. en lederkarriere mulighed for at arbejde 2-3 år i Undervisningsministeriet og kan dermed få nogle andre perspektiver med i deres videre arbejde. Lærerne har som andre offentligt ansatte i Singapore som et grundlæggende paradigme fra regeringens side adgang til et personligt udviklingsprogram på ca. 100 timer om året. Ordningen er ikke strengt reguleret, men et

udtryk for, at løbende uddannelse og udvikling er en del af jobbet og en investering i den enkeltes læreres udvikling.

3.3 National Institution of Education (NIE) - læreruddannelse

Udvalget besøgte under studieturen National Institute of Education (NIE), som er et institut under Nanyang Technological University, og som står for al grundlæggende læreruddannelse i Singapore samt en del efter- og videreuddannelse. NIE optager kun hver 6 ansøger. Grundlæggende læreruddannelse er en 2 årig overbygning på et fagligt studium på universitetsniveau. Ved optagelsen indgår de studerende i et karriereforløb, der rækker ind i deres kommende ansættelsesforhold. De vælger fra studiestarten sig ind på et af 3 hovedspor (fag/indhold, specialundervisning og ledelse/administration), hvorfra deres karriere kan udvikle sig.

Direktør, professor Lee Sing Kong oplyste bl.a., at NIE har 4 nøglefunktioner. For det første at forberede de studerende på lærergerningen. Alle lærerstuderende i Singapore skal gå på NIE, som uddanner over 2000 lærere om året. For det andet at træne og efteruddanne lærere, herunder i forhold til de 100 timers efteruddannelse, som alle har ret til. Lærerne får løn under efteruddannelsen og alle udgifter betalt. Det er med til at gøre lærerhvervet attraktivt og til at skabe respekt for lærerne. NIE's tredje nøglefunktion er at udvælge og uddanne skoleledere. Der er en streng og selektiv udvælgelsesproces, da det er en kompleks opgave at skabe udvikling og forandring og sikre, at skolerne får de bedst mulige resultater. Skolelederuddannelsen indebærer bl.a. et 6 måneders lederprogram på NIE. Den sidste, meget vigtige og højt prioriterede nøglefunktion for NIE er forskning, herunder forskning som bidrager til at udvikle nye programmer for læreruddannelsen. NIE har også til opgave at kommunikere ny forskning ud til skolerne, så undervisningen kan blive forbedret, og at rådgive regeringen om forskningsresultater med henblik på, at dette kan indgå i grundlaget for regeringens politik.

3.4 Erhvervsuddannelser

Singapore satser i disse år på at udvikle en erhvervsskolesektor i tæt samarbejde med erhvervslivet. Udvalget besøgte under studiebesøget to uddannelsesinstitutioner Institute of Technical Education (ITE) og Temasek Polytechnic (TP), som begge tilbyder en række erhvervsrettede uddannelser både tekniske uddannelser, handelsuddannelser og social- og sundhedsuddannelser. Uddannelsesprogrammer på disse uddannelsesinstitutioner har lighedspunkter til dansk erhvervsuddannelse. De studerende gennemgår et program, der både indeholder praktik og skole. Eleverne er i nogle programmer tilknyttet et firma, og de får løn under uddannelsen. Uddannelsestilbuddene er meget fleksible, og man kan kombinere lønnet arbejde og studier på mange måder,

men man kan også uddanne sig på fuld tid. Uddannelsen slutter med et certifikat eller diplom. Erhvervslivet er tæt på uddannelsens tilrettelæggelse, og den nyeste teknik, som erhvervslivet benytter, er også til stede på skolerne.

3.4.1 Temesak Polytechnic

Temesak Polytechnic (TP) blev oprettet i 1990 og tilbyder diplomuddannelser efter 3 års studie inden for områder som bl.a. naturvidenskab og business. TP har en lang række fakulteter/skoler under sig inden for bl.a. naturfag, business, design, ingeniørfag, social- og sundhedsområdet, informatik og it. TP har ca. 15.000 studerende. Uddannelserne på TP er anerkendt af en lang række universiteter i Singapore og i udlandet.

Udvalget mødtes under besøget på Temesak Polytechnic med principal Boo Kheng Hua, som bl.a. oplyste, at elever, som er afklarede herom, efter 2 år på junior college kan starte på universiteterne. Mange af de bedste elever vælger imidlertid en uddannelse på TP frem for universiteterne, da TP har uddannelsesstilbud, som giver de studerende mange valgmuligheder og mulighed for at få det maksimale ud af deres potentiale. De studerende på TP kan endvidere være sikre på, at de får et job bagefter. Det hænger bl.a. sammen med, at uddannelserne på TP er meget anerkendte, og at TP og det øvrige uddannelsessystem indgår i den overordnede planlægning, som tillægges stor vægt som grundlag for den økonomiske udvikling i Singapore. TP har meget fokus på forholdet og relationerne til relevante interessenter, dvs. primært erhvervslivet og virksomheder.

3.4.2 Institute of Technical Education (ITE)

Udvalget besøgte under studieturen Institute of Technical Education (ITE). Heng Guan Teck og Ricky Tam gav udvalget en orientering om ITE, som udbyder uddannelse og træning af unge efter secondary school og videreuddannelse til voksne med betydelig vægt på praktiskorienteret undervisning. ITE blev tidligere anset som en slags sidste mulighed i uddannelsessystemet for unge, men ITE har udviklet sig til i dag at udgøre et tilvalg, som medvirker til en godt uddannet arbejdsstyrke. Der er lav arbejdsløshed blandt unge i Singapore. ITE lægger stor vægt på tæt kontakt og samarbejde med private virksomheder og har også en lang række udenlandske samarbejdspartnere.

3.5 Efter- og videreuddannelse for voksne

2.5.1 SPUR

Udvalget fik på et møde med bl.a. Mack Moey fra Singapore National Employers Federation (SNEF) og assisterende manager Cindy Hwang, Goodwill

Park Hotel, en orientering om SPUR-ordningen (Skills Programme for Upgrading and Resilience). SPUR er en støtteordning, som er en del af regeringens krisepakke, og som skal hjælpe firmaer og arbejdstagere med at håndtere den økonomiske krise og opgradere arbejdsstyrken til bedre at kunne bidrage til et økonomisk opsving.

Mack Moey (SNEF) oplyste bl.a., at SPUR på forskellig vis er med til at reducere arbejdsgivernes omkostninger via lave uddannelsesomkostninger, tilskud og subsidier og dermed bevare arbejdspladser. SPUR hjælper arbejdstagere med at forbedre deres færdigheder, kvalifikationer og omstillingsevne, og SPUR medvirker således også generelt til at forbedre arbejdsstyrken, så den er rustet forud for et økonomisk opsving. En af programmets udfordringer er også at nå ud til de mindre virksomheder, som kan være svære at overbevise om, at det kan betale sig at afsætte tid til, at ansatte deltager i kurser m.m. Der findes en lang række forskellige SPUR-godkendte kurser bl.a. forskellige Workforce Skills Qualifications-kurser samt en række andre kurser på bl.a. Institute of Technical Education (ITE) og polytekniske skoler.

Assisterende manager Cindy Hwang, Goodwill Park Hotel, supplerede med en konkret orientering om hotellets erfaringer med SPUR-ordningen og henvisede i den forbindelse til, at SPUR gav op til 90 pct. i tilskud til kursusudgifterne for ansatte, som deltager i programmet, og at hotellet samtidig fik et væsentligt tilskud til dækning af omkostningerne ved de ansatte fravær. SPUR-programmet indeholder en stor variation af kurser på forskellige niveauer. Set et fra hotellets sider er SPUR-ordningen således meget favorabel og med til at udvikle personalet og optimere hoteldriften.

2.5.2 WDA og IAL

Udvalget afholdt under studieturen et møde med Singapore Workforce Developing Agency (WDA) og Institute for Adult Learning (IAL).

Vicedirektør Patrik Ang (WDA) oplyste bl.a., at WDA udbyder kurser og giver råd og vejledning til karriereplanlægning til enkelt personer, men også kurser og programmer til virksomheder. WDA administrerer også SPUR programmet og formidler efter- og videreuddannelse til uuddannede via programmet Employability Skills System (ESS), som til dels finder sted på ITE. Patrick Ang henvisede til, at en stærk organisering af videreuddannelsen er nødvendig for at sikre, at arbejdsstyrken har de nødvendige kompetencer og færdigheder til at imødekomme arbejdsgivernes behov. Der skal også ved tilrettelæggelsen af efter- og videreuddannelsen tages højde for ny udviklingstendenser som f.eks. strukturel arbejdsløshed, teknologiske og økonomiske forandringer og det forhold, at mange arbejdstagere i dag i gennem deres arbejdsliv er beskæftiget indenfor en række forskellige områder.

Vicedirektør Andrew Gurnett, IAL, oplyste bl.a., at IAL blev etableret af WDA i 2008 som en led i en større masterplan om udviklingen af efter- og videreuddannelse i Singapore. IAL er Singapores første udviklings- og forskningsinstitution for efter- og videreuddannelse af voksne. IAL udbyder uddannelser på forskellige niveauer og forsker indenfor voksenundervisning. IAL har bl.a. har til opgave med inddragelse af erhvervslivet at opbygge et grundlæggende system af kurser m.m., som kan være med til at opgraderer voksenunderviseres kompetencer og kvalifikationer.

Bilagsoversigt

Kina

Udvalgsbilag (tilgængelig på Folketingets hjemmeside):

- Undervisningsministeriets notat af 3/3-10 om bilateralt uddannelses-samarbejde med Kina (UDU, alm. del – bilag 160)
- Notat af 4/3-10 til Folketinget Uddannelsesudvalg om VIAs engagement i Kina (UDU, alm. del – bilag 174)
- Barrierer for internationalisering, notat af 15/3-10 fra Professionshøjskole VIA University College (alm. del – bilag 174) samt undervisningsministerens kommentarer til notatet (UDU, alm. del, svar på spm. 246)
- Hvordan kvalificerer Danmarks samarbejde med Kina på uddannelsesområdet, Eric Messerschmidt, Kulturinstituttet i Beijing, marts 2010 (UDU, alm. del – bilag 188). Undervisningsministerens kommentarer til notatet (UDU, alm. del, svar på spm. 279)
- Notat fra Metropol om baggrund for uddannelsessamarbejdet med Kina for sygeplejerskeområdet og hovedtræk i erfaringer og udfordringer (UDU, alm. del bilag 160)
- Niels Brock i Asien (UDU, alm. del – bilag 187) og direktør Anya Eskildsens præsentation for udvalget på møde 13/4-10 (UDU, alm. del – bilag 192)
- Notat fra Niels Brock om barrierer og forslag til politiske tiltag i forbindelse med udbud af danske uddannelser i udlandet, jf. alm. del - bilag 201. Undervisningsministerens kommentarer til notatet fra Niels Brock (UDU, alm. del, svar på spm. 319)

Andet materiale (kan rekvireres af udvalgets medlemmer i Udvalgssekretariatet):

- Notat af 3/3-10 om Det Danske Universitetscenter I Beijing (Universitets- og Bygningsstyrelsen)
- Artikel af professor Per Jester: The future of Management Education and Business Schools in China
- Report on the work of the government, premierminister Wen Jiabao, 5/3-10
- Baggrundsinformation om Nuffic NESO (Netherlands Education Support Offices)

Singapore

Udvalgsbilag (tilgængelig på Folketingets hjemmeside):

- Undervisningsministeriets notat af 5/2-10 om uddannelse og træning i Singapore med særligt fokus på samspil mellem uddannelse og arbejdsmarked samt læreruddannelse og lærerarbejde (UDU, alm. del – bilag 160)

Andet materiale (kan rekvireres af udvalgets medlemmer i Udvalgssekretariatet):

- Jørgen Ørstrøm: Uddannelse som vækstfremmer i Asien
- Ministry of Education, Singapore: Overview of the Education System in Singapore
- Ministry of Education, Singapore: Overview of Higher Education Landscape in Singapore
- Ministry of Education: Education in Singapore
- Professor Paul Teng Dean, NIE: Briefing on teacher Professional Development and Leadership Programs
- Lee Ong Kim, NIE: Teacher Evaluation in Singapore
- NIE: Initial Teacher Preparation
- Report, NIE: A Teacher Education Model for the 21st Century
- Report: Transforming Teacher Education – Redefined Professionals for 21st Century Schools
- Cindy Hwang, Goodwood Perk Hotel: A presentation on our training pathways
- IAL: Professionalising the adult education sector
- ITE: Transforming lives through innovations in technical education- The Singapore ITE story